

บทความออนไลน์

Local Travel: หลบแลนด์มาร์ก หนีความเมส แล้วอินไปกับความ Local

เคยมั้ย เวลาที่ได้ไปเที่ยวสถานที่ที่ไฝฝืนมานาน เก็บเงินมาหลายเดือน แต่พอเวลาไปถึงแล้ว ก็ต้องบ่นอุบกับเพื่อนว่า “ไม่เห็นจะขนาดนั้นเลยวะแก” แถมความทรงจำที่เก็บกลับมาได้ก็มีแค่รูปถ่ายสวยๆ ไว้ดูในมือถือเท่านั้น อาจเป็นเพราะสิ่งที่ขาดหายไปของการออกเดินทางในครั้งนี่ เรียกว่าไม่ ‘อิน’ หรือไม่มีประสบการณ์ร่วมนั่นเอง

ลองไปทำความรู้จัก การท่องเที่ยวแบบ Local Travel ที่กำลังฮิตและได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ จากนักเดินทางทั่วโลกเพราะรูปแบบการท่องเที่ยวแบบนี้ ไม่ได้แค่พาเราไปเที่ยวถ่ายรูปแลนด์มาร์กสวย ๆ ไปกินร้านอาหารยอดนิยม หรือไปทำกิจกรรมเมส ๆ ที่คนส่วนใหญ่ชอบทำกัน

แต่จะพาพวกเราเข้าไปสัมผัสถึงวิถีชีวิต และความเป็นพื้นถิ่นแท้ ๆ อะไรที่ไม่เคยเห็นจากในรูปถ่ายหน้าฟีด จะเผยออกมาให้เราได้สัมผัสแบบลงลึกเปิดตาเปิดใจแบบสุดๆ แถมความรู้สึกที่ได้กลับมารับรองเลยว่า “ที่สุดเลยเว้ยแก”

เที่ยวแบบ Local นิยมแค่ไหน

ก่อนที่จะไปทำความรู้จักกับ Local Travel ว่าดียังไง ลองไปดูว่าการท่องเที่ยวแบบนี้กำลังได้รับความนิยมมากขนาดไหน จากการสำรวจข้อมูลเชิงลึกระหว่าง Thailand Research Fund (TRF) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (TAT) พบว่า 93 เปอร์เซ็นต์ของนักท่องเที่ยวสนใจการท่องเที่ยวท้องถิ่นมากขึ้น เพราะเปิดกับสถานที่เที่ยวเดิม ๆ สุดจำเจ รวมถึงรายงานจาก Travel Trends Report 2019 ก็บอกว่า Local Experience คือสิ่งที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กำลังตามหา ส่งผลให้ที่พักอย่าง Airbnb ที่กำลังเป็นที่นิยมไปทั่วโลก และการเลือกซื้อของฝากที่เป็นงานแฮนด์เมดของคนพื้นถิ่นก็เป็นที่สนใจมากกว่าสินค้าที่มาจากโรงงาน Micro-Trend ค่อย ๆ เติบโตสู่ Macro-Trend ซึ่งไม่ใช่การท่องเที่ยวแบบอินดี้แต่อย่างใด โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่นชาวเจนวาย (Gen Y) หรือมิลเลนเนียล (Millennial) ที่ให้ความสนใจมากเป็นพิเศษ

เที่ยวแบบ *Local* แล้วดียังไง

ถ้าจะให้นิยามกันแบบง่ายที่สุด โดยปกติแล้วการท่องเที่ยวทั่วไปคือการเน้นให้ไป ‘เห็น’ ไป ‘ชม’ สถานที่สวยๆ แลนด์มาร์กจุดถ่ายรูปสุดยิ่งใหญ่ บรรยากาศอันแสนคึกคัก แต่การท่องเที่ยวแบบ Local คือการเน้นให้ได้ไป ‘สัมผัส’ มากกว่า โดยการลงลึกไปเรียนรู้ คลุกคลีกับสถานที่นั้น ๆ ผ่านผู้คน วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ด้วยมุมมองแบบแท้ ๆ รับรองว่าจะได้พบกับสิ่งที่ซ่อนไว้ชนิดที่ไม่เคยมีไกด์บุ๊กหรือกระตุ้รีวิวไหนเคยบอกแน่นอน ทำให้เก็บเกี่ยวสิ่งที่เรียกว่าประสบการณ์ได้มากกว่า หรืออินมากกว่านั่นเองไม่ใช่การปรุงแต่งมาเพื่อการท่องเที่ยว แล้วปล่อยให้ความรู้สึกดี ๆ จากการลงมือทำฝังแน่นในความทรงจำเมื่อนึกถึงเมื่อไรก็ประทับใจกว่าเพียงภาพถ่ายในเมมโมรี่ของกล้องถ่ายรูป

เที่ยวแบบ *Local* เป็นแบบไหน

สำหรับวิธีการเที่ยวแบบ Local สิ่งสำคัญอย่างแรกเลยต้องยกแพลน และความคาดหวังต่าง ๆ ทิ้งไว้ที่บ้านก่อนออกเดินทาง เพราะการเที่ยวแบบไม่คาดหวังมักจะพาความประทับใจสุดเซอร์ไพรซ์มาให้เราเสมอ เมื่อเดินทางไปถึงก็ลองสังเกตว่าชาวบ้านในชุมชนนั้น ๆ เขาใช้ชีวิตยังไง กินยังไง อยู่ยังไง เราก็เอาตัวเองเข้าไปสัมผัสแบบใกล้ชิด หนึ่งเป็นคนที่ในพื้นที่ ซึ่งการเลือกที่พักแบบโฮมสเตย์ก็เป็นหนึ่งในทางเลือกที่ดีในการใกล้ชิดกับความเป็นพื้นที่แบบสุด ๆ รวมถึงการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะของพื้นที่นั้น ๆ อย่างรถสองแถว รถรับจ้าง หรือถ้าไม่ไกลนักก็แนะนำให้เดินเท้า เพื่อให้เห็นบรรยากาศของชุมชน รับรองว่าจะได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตจริง ๆ คนพื้นที่แบบอิมเมมเลยทีเดียว สุดท้ายหัวใจสำคัญที่สุดคือการเข้าไปทำความรู้จักกับคนพื้นที่หรือ Local Hero ที่เป็นเหมือนฮีโร่ผู้สร้างการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นในบ้านของเขา ด้วยการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ พวกเขาเหล่านี้แหละจะเป็นเจ้าบ้านที่น่ารักและเปิดประตูต้อนรับเราอย่างเป็นกันเองที่สุด

สถานที่สุด Local ที่อยากให้ลองสัมผัส

ได้ทำความรู้จักกับ Local Travel ไปแล้ว แต่ยังไม่รู้จะเริ่มต้นเดินทางไปสัมผัสประสบการณ์แบบนี้ที่ไหน ลองไปทำความรู้จักกับ 4 สถานที่สุด Local ต่อไปนี้ดู

บ้านนกเขา

ถ.ตรอกโรงยา จ.อุทัยธานี

ว่ากันว่าการศึกษาประวัติศาสตร์ที่ดีที่สุด คือการได้เข้าไปสัมผัสกับสถานที่จริง อุทัยธานี เมืองท่องเที่ยวที่หลายคนมักจะมองผ่าน ใครมีโอกาสได้ไป ถ้าได้ไปเดินที่ตรอกโรงยา ถนนคนเดินสายเล็ก ๆ ที่บ่งบอกวิถีชีวิตของชาวอุทัยธานีได้เป็นอย่างดี และไม่ควรวพลาดการไปเยือน ‘บ้านนกเขา’ ร้านค้ากิ่งพิพิธภัณฑที่บันทึกเรื่องราวในอดีตของอุทัยธานีไว้อย่างเต็มเปี่ยม ผ่านข้าวของเครื่องใช้ในยุคเก่า ทั้งเครื่องเสียง กล้องถ่ายรูปโบราณ เฟอร์นิเจอร์ไม้ ภาพถ่ายมากมาย และเรื่องเล่าจากปากของเจ้าของบ้าน ที่พร้อมบอกเล่าความทรงจำกับเราอย่างเต็มที่ ด้วยบรรยากาศของการตกแต่งภายใน

ถนนคนเดิน ‘ตรอกโรงยา’ ถนนสายเล็ก ๆ ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน เคยเป็นแหล่งสูบฝิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนจะกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในปัจจุบัน สองข้างทางเต็มไปด้วยบ้านไม้โบราณที่แปรสภาพเป็นร้านอาหาร ร้านขายของฝาก ของที่ระลึก รวมถึงร้านแบกะดิน โดยเจ้าของเป็นชาวอุทัยธานีแท้ๆ ทำให้การมาเยือน ‘บ้านนกเขา’ และ ‘ตรอกโรงยา’ แห่งนี้ มีความเป็นกันเอง ราวกับได้ย้อนอดีตจริงๆ เลยทีเดียว

ผ้าคราม จ.สกลนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

สินค้าหรือสิ่งของที่ซื้อจะมีคุณค่าต่อใจมากขึ้น ถ้าเราได้รับรู้เรื่องราวหรือที่มาอย่างละเอียด หลายคนอาจยังไม่รู้ว่า ‘คราม’ คือภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสกลนครที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ผ่านชนเผ่าพื้นเมืองที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูก การเก็บเกี่ยว และการย้อมครามที่ใช้วิธีการหมัก จนได้ชื่อว่าเป็นสีย้อมจากธรรมชาติที่มีชีวิต และได้ยกระดับ ‘คราม’ ให้กลายเป็นสินค้าที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดสกลนคร กลายเป็น City of Indigo ที่เต็มไปด้วยแบรนด์สินค้าคราฟต์จากครามที่น่าจับตามองทั้งแบรนด์จากกลุ่มชุมชนดั้งเดิมที่รวมตัวกันมานาน และแบรนด์ที่เกิดจากมุมมองของคนรุ่นใหม่ ที่ทำให้ครามกลายเป็นสินค้าแฟชั่นตามเทรนด์อย่างเช่น ตุ๊กตาหมี่คราม ที่ได้รับความนิยมอย่างมาก สร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างมั่นคง

ทำให้ตอนเย็นทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ณ ถนนเรืองสวัสดิ์วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร อำเภอเมือง เกิดถนนสายผ้าครามที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย วางจำหน่ายสินค้าจากครามมากมาย ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอย่างเรา ๆ หลงเสน่ห์ของผ้าคราม ซึ่งเป็นรากของคนอีสานแท้ ๆ อย่างถอนตัวไม่ขึ้น

เกาะเหลาเหลียง จ.ตรัง

การเดินทางแบบ Local จะไม่สมบูรณ์ หากขาดสิ่งที่คุณพื้นถิ่นหรือ Local Hero เป็นผู้แนะนำ อย่างเช่น การเดินทางไปยัง เกาะเหลาเหลียง ที่ตั้งอยู่ในอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง หมู่เกาะที่มีความสวยงามของภูเขา หินปูนตามธรรมชาติ ความพิเศษคือเนื่องจากเคยเป็นพื้นที่ปิดมานาน จึงทำให้สภาพของธรรมชาติยังคงอุดมสมบูรณ์มาก ๆ ทั้งหาดทรายขาว ทะเลใส ปะการังที่สวยงาม

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

จึงทำให้พื้นที่แห่งนี้เปิดบริการเพียง 6 เดือนต่อปีเท่านั้น เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมให้ไม่เสียหาย ไฮไลท์สำคัญคือการให้คนพื้นถิ่น ที่เป็นคนขับเรือนำเที่ยว พาท่องเที่ยวเลาะออกไปกลางทะเล สัมผัสกับภาพความมหัศจรรย์ของพระอาทิตย์ที่ตกลงตรงกลางระหว่างเกาะเหลาเหลียงพี่ และเกาะเหลาเหลียงน้อง รับรองว่าจะเป็นประสบการณ์สุดล้ำค่าที่ถ้ามาเองก็ไม่มีทางได้พบเจอแน่นอน

ชุมชนริมน้ำจันทบูร จ.จันทบุรี

ความน่าใจหายอย่างหนึ่งของชุมชนเก่าแก่ เมื่อต้องแปรสภาพกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ความเป็นพื้นถิ่นหรือกลิ่นอายของ Local ที่แท้จริงมักจะหายไป แต่ไม่ใช่สำหรับ ชุมชนริมน้ำจันทบูรซึ่งได้รับการอนุรักษ์ไว้ในรูปแบบที่เรียกว่า วัฒนธรรมนำการค้า สามารถสร้างรายได้โดยไม่ได้ทำวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในพื้นที่หายไป ชาวบ้านในชุมชนยังคงเป็นชาวจีนและญวนอพยพที่สืบเชื้อสายกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงลูกหลาน ร้านค้าตลอดสองข้างทางเต็มไปด้วยร้านอาหารแบบออริจินัล อย่างเช่นกาแฟโบราณที่ใส่ถุงด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ ขนมโบ้ ขนมโบราณที่หากินได้ยาก ไอติมโบราณ หรือก๋วยเตี๋ยวลดแบบดั้งเดิม

นอกจากเรื่องอาหารแล้วก็คือสถาปัตยกรรมอายุเกือบร้อยปีที่รักษาสภาพเดิมไว้ได้เป็นอย่างดี ถึงจะมีการต่อเติมก็เปลี่ยนแปลงไปไม่มาก ทั้งเรือนไม้ทรงปั้นหยา บ้านชิโน-โปรตุกีส หรือตึกฝรั่งเศสสไตล์ปีนังที่ตั้งสลับเรียงรายแตกต่างกันลงตัวแบบสุด ๆ เปรียบได้กับประวัติศาสตร์ของจันทบุรีที่ยังมีลมหายใจ

และในปีนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้สร้างสรรค์ไอเดียและต่อยอดแนวคิด ‘Amazing ไทยเท่’ เพื่อปลุกกระแสการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศแบบ Local Travel ภายใต้แนวคิด “เมืองไทย...สวยทุกที่ เเท่ทุกเวลา” ชวนคนไทยทุกคนออกไปสัมผัสการท่องเที่ยวจากคนพื้นถิ่น หรือ Local Hero พร้อมกับประสบการณ์สุดล้ำค่าที่หาไม่ได้จากที่ไหน โดยนำเสนอผ่านหนังโฆษณาสุดน่ารัก ที่ได้คุณญาญา- อรุณษา เสงี่ยมรัมย์ มาเป็นพิธีเซ้นเตอร์ บอกเล่าเรื่องราวการท่องเที่ยวแบบพื้นถิ่น ด้วยการนำเพลง ‘มอง’ ของราชาเพลงลูกทุ่ง คุณสุรพล สมบัติเจริญ มาเรียบเรียงดนตรีใหม่ให้ทันสมัย และดูเท่มากขึ้น

ที่มา <https://thestandard.co/podcast/readery20/>

